

Laboratorijska medicina skozi oči študentke laboratorijske biomedicine

Špela Lavrič

»Kaj pa ti študiraš?« je vprašanje, ki ga študentje slišimo skoraj tako pogosto, kot v zadnjem času preberemo stavek »predavanje bo potekalo prek spleta«. Ko sama povem, da študiram laboratorijsko biomedicino, v odgovor velikokrat dobim presenečen pogled sogovornika, ki mi da vedeti, da za ta program skoraj zagotovo sliši prvič. Zdi se, da je študij laboratorijske biomedicine širši javnosti še vedno premalo poznan, kar je po mojem mnenju neznanska škoda, saj gre za izjemno interdisciplinaren in zanimiv študij, ki predvsem nam, mladim, ponuja izjemne možnosti in priložnosti v nadaljnjem kariernem razvoju.

Kaj počnemo študentje laboratorijske biomedicine? Na kateri fakulteti študiramo in s čim se pri svojem študiju pogosto srečujemo? Kje se lahko zaposlimo? Vse to so vprašanja, s katerimi se študentje pogosto srečujemo in nas postavijo pred dejstvo, da smo bistveno manj poznani kot na primer naši prijatelji, ki študirajo biologijo, ekonomijo, pravo ali kemijo. Ko sem sama pričela s študijem, me je izjemno presenetilo, kako malo ljudi ta študij dejansko pozna oziroma dejansko ve, kaj počnemo in na katerih področjih bomo delovali po končanem študiju. Kako si želim, da bi več ljudi dejansko vedelo, koliko različnih področij se študentje laboratorijske biomedicine dotaknemo med samim študijem! Od brucev, ki se spopadajo z matematiko, fiziko, analizo kemijo in celično biologijo, zrastemo v inženirje in magistre, ki znajo kritično razmišljati, samostojno delovati v laboratoriju ter obvladajo osnove klinične kemije. Čeprav študij ni najbolj enostaven in zahteva nekaj več vloženega dela, se trud zagotovo izplača. Sama pa menim, da nam poleg občasno zahtevne in obsežne snovi pregla-vice povzročata tudi študijska literatura, pri kateri pogosto nimamo strnjene informacije na enem mestu. »Ne učite se zgolj iz zapiskov,« so pogoste besede profesorjev, a velikokrat druge izbire na žalost nimamo. Ker je študij sam po sebi razmeroma nov, zelo primanjkuje primernih učbenikov, ki bi pregledno povzeli vsebino predavanj. Menim, da bi se vsi moji kolegi veliko raje učili iz knjig, kot da se borijo z zapiski profesorjev, pri katerih preproste stavke skuša-

Špela Lavrič je študentka 3. letnika Laboratorijske biomedicine na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani. Aktivno se zavzema za širšo promocijo študijskega programa Laboratorijska biomedicina in širjenje znanja o aktualnih temah s področja laboratorijske medicine. Je vodja projektov študentov Laboratorijske biomedicine v sklopu Društva študentov farmacije Slovenije (DŠFS) in je pobudnica vključevanja Slovenskega združenja za klinično biokemijo in laboratorijsko medicino v njihove aktivnosti.

jo postaviti v primeren kontekst. Po drugi strani pa lahko študentje laboratorijske biomedicine ogromno znanja pridobimo med samimi predavanji, ki so izjemno zanimiva in kakovostna. Imeti priložnost poslušati toliko različnih strokovnjakov na svojem področju je izjemna priložnost, ki jo študentje (po mojem mnenju) med samimi predavanji premalokrat izkoristimo. Med tem, ko poslušam pritoževanje študentov nad profesorji in nekoristnostjo predavanj na drugih fakultetah, se sama s tem ne morem poistovetiti. Lahko rečem, da od večine predavanj odnesem ogromno novega znanja in informacij, ki mi približajo še tako kompleksno in na prvi pogled nerazumljivo snov.

Tako kot vsak, ki je kaj prestopil prag univerze, imamo tudi študentje laboratorijske biomedicine v času študija številne vzpone in padce. Od začetnega optimizma, zagnanosti in stavka »obiskoval bom prav vsa predavanja«, do pritoževanja nad dolžino predavanj, obsega snovi in občasne nejevolje nad neprestanim, pogosto hektičnim prehajanjem med različnimi fakultetami ljubljanske univerze, kjer potekajo predavanja. Pa seveda nejevolja nad popoldanskimi termini vaj, ki se ti na začetku zdijo neznansko dolge, proti koncu študija pa ugotoviš, da bi ti kakšna laboratorijska vaja več prišla še kako prav. Diploma se bliža s svetlobno hitrostjo in kar naenkrat se začneš zavedati, da boš kmalu ti tisti, ki mu bodo znanci, prijatelji in sodelavci zastavljali vprašanja, povezana s tvojim področjem. Tako si pos- »

tavljen pred dejstvo, da si spoštovanje in avtoriteto v svoji stroki med drugim pridobiš tudi tako, da na ta vprašanja poznaš odgovore oziroma jih vsaj znaš poiskati. Morda pa neprestano ponavljanje profesorjev, ki ves čas poudarjajo pomen vseživljenjskega učenja in spremljanja razvoja znanosti, le ni tako nekoristen nasvet. Zato je ključno, da že kot študentje vstopimo v stik s stroko in prav tukaj je po mojem mnenju še veliko prostora za izboljšavo.

Sprašujem se, kdo je kriv, da smo študentje laboratorijske biomedicine tako malo znani, pa tudi premalo vključeni v stroko? So to profesorji, študentje, ali pač dejstvo, da gre za razmeroma nov program, ki šele pridobiva pomen in prepoznavnost? Morda bi večja angažiranost študentov pri vključevanju v stroko, komunikacijo s profesorji in organizacijo srečanj, bistveno bolj pripomogla k ugledu našega programa in mreženju s strokovnjaki.

Po drugi strani pa bi lahko tudi strokovnjaki in profesorji, ki delujejo na področju klinične kemije in biokemije, sami dali pobudo za sodelovanje. Morda bi nas študente lahko povabili k soustvarjanju kakšnega projekta na katerem delajo, k pomoči v raziskavah, pisanju poljudnih brošur in letakov za paciente, nenazadnje tudi pomoč pri kakšnem, za mnoge nevhvaležnem delu, kot je urejanje dokumentacije v laboratorijih, pregled reagentov in podobno. Ali pa morda skupna organizacija strokovnih dogodkov, treningov mehkih veščin, »hitri zmenki« s strokovnjaki, nefor-

malna druženja, predstavitve laboratorijev v Sloveniji in kariernih priložnosti na področju laboratorijske biomedicine. Strokovnjaki bi lahko študentom predstavili svojo karierno pot in na ta način zagotovo poskrbeli za dvig študijske motivacije pri študentih. Spominjam se, da smo imeli v gimnaziji projekt Učitelj za en dan, pri katerem smo lahko v sodelovanju s profesorji izvedli učno uro. Zakaj ne bi skupaj organizirali projekta, pri katerem bi študentje za en ali morda več dni obiskali izbrani laboratorij in spremljali delovni proces ali celo sodelovali v njem? Morda pa se kdo navduši nad specifičnim področjem ali raziskovalnim delom in se razvije v uglednega strokovnjaka! Prepričana sem, da bi s takšnimi projekti pritegnili ogromno študentov, ki si vsekakor želimo bolj konkretnega sodelovanja s strokovnjaki. Znano je, da je občutek posameznikove sreče sorazmeren z občutkom lastne koristnosti in pripadnosti skupnosti. Zato ne dvomom, da se študentje z veseljem in zagnanostjo ne bi lotili skupnih projektov.

V predavalnicah Fakultete za farmacijo sedimo študentje, ki nismo samo ime, priimek in vpisna številka. Smo osebe z mnogimi talenti, kreativnostjo, zagnanostjo, voljo in energijo in ne, ne čakamo samo na konec predavanj, ko bomo s kolegi lahko odšli na kavo. Želimo si povezanosti in sodelovanja. In seveda potrditve, da smo kot bodoči strokovnjaki ključni in pomembni za razvoj stroke v prihodnosti – kar študentje laboratorijske biomedicine tudi smo. Prihodnost naše stroke.